

Előidejűség, egyidejűség kifejezése: während, bevor, nachdem, wenn kötőszavak

Gyakran mesélünk olyan eseményeket, történeteket, amelyeknél ezek időbeli viszonya fontos. Ilyen lehet pl.:

- Mielőtt felhívtam, alaposan átgondoltam a dolgot.
- Először gondolkodj, utána cselekedj.
- Miután olvastam az üzenetét, nagyon jó kedvem lett.
- Amíg Anna vásárol, Péter játszik a gyerekkel.

A két cselekvés közötti időbeli kapcsolatot lehet egyidejűség (*Gleichzeitigkeit*) vagy nem egyidejűség (*Nicht-Gleichzeitigkeit*). Németül ezt általában egy összetett mondatnál fejezzük ki, és a leggyakrabban használt kötőszavak ezekhez az időbeli viszonyokhoz a **„wenn”**, **„während”**, **„nachdem”**, **„bevor”** és **„seitdem”**.

Egyidejűség/ Gleichzeitigkeit

Egyidejűségnél -mint az a nevében is benne van – a két cselekvés egyidejűleg, időben párhuzamosan történik.

Ennek a használata nem okoz nekünk gondot, ugyanúgy használjuk, mint az anyanyelvünkben. Mindkét cselekvés ugyanabban az igeidőben áll. A két cselekvést vagy eseményt egy összetett mondatban fogalmazzuk meg, amelyeket kötőszókkal kapcsolunk össze.

A német mondatban a kötőszók:

- **wenn** - amikor
- **während** – amíg, mialatt

Példák:

1. **Wenn** ich arbeite, höre ich Musik.
→Amikor dolgozom, zenét hallgatok.

2. **Während** er liest, trinkt er Kaffee.
→Míg olvas, kávét iszik.
3. **Wenn** ich koche, hört mein Bruder Musik.
→Amikor főzök, a bátyám zenét hallgat.
4. **Während** Maria schlief, las ich ein Buch.
→Míg Mária aludt, olvastam egy könyvet.
5. **Wenn** wir nach Berlin fahren, regnet es immer.
→Amikor Berlinbe utazunk, mindig esik.
6. **Während** du die Nachrichten ansiehst, bereite ich das Abendessen vor.
→Míg te a híreket nézed, én elkészítem a vacsorát.
7. **Wenn** er Klavier spielt, singe ich dazu.
→Amikor ő zongorázik, én énekelek hozzá.
8. **Während** wir auf den Bus warteten, aßen wir ein Eis.
→Míg a buszra vártunk, ettünk egy fagyit.
9. **Wenn** du ankommst, mache ich gerade Hausaufgaben.
→Amikor megérkezel, éppen házi feladatot csinálok.
10. **Während** ich diesen Brief schreibe, denke ich an dich.
→Míg ezt a levelet írom, rád gondolok.
11. **Wenn** wir im Garten arbeiten, singen die Vögel.
→Amikor a kertben dolgozunk, énekelnek a madarak.
12. **Während** du fernsiehst, lese ich meine E-Mails.
→Míg te tévézel, én az e-maileimet olvasom.

Szituáció: Képzeld el, hogy otthon dolgozol egy projekten, miközben a háttérben megy a rádió. A két cselekvés (dolgozás és rádióhallgatás) egyidejű. Hogyan fejeznéd ki?

Nem egyidejűség - Nicht-Gleichzeitigkeit

Gyakran előfordul, hogy a két cselekvés közötti időbeli különbséget hangsúlyozni szeretnénk, mert ezt fontosnak találjuk. Ilyenkor is összetett mondatokat fogalmazunk meg, ahol a következő kötőszavakkal kapcsoljuk össze a két mondatot:

- **nachdem** – miután / azután, hogy..
- **bevor** - mielőtt
- **seitdem** – óta / mióta
- **als** - amikor

Példák:

1. **Nachdem** ich **gegessen hatte**, **ging** ich spazieren.
 - Miután ettem, elmentem sétálni.
2. **Bevor** wir gehen, müssen wir das Licht ausschalten.
 - Mielőtt elmegyünk, le kell kapcsolnunk a villanyt.
3. **Nachdem** ich die Prüfung **bestanden hatte**, **feierten** wir.
 - Miután letettem a vizsgát, ünnepeltünk.
4. **Seitdem** er nach Deutschland gezogen ist, vermisse ich ihn sehr.
 - Amióta Németországba költözött, nagyon hiányzik nekem.
5. **Bevor** wir ins Kino gehen, müssen wir die Tickets kaufen.
 - Mielőtt elmegyünk a moziba, meg kell vennünk a jegyeket.
6. **Nachdem** sie das Essen **gekocht hatte**, **rief** sie ihre Freunde an.
 - Miután megfőzte az ételt, felhívta a barátait.
7. **Seitdem** ich regelmäßig Sport treibe, fühle ich mich viel besser.
 - Amióta rendszeresen sportolok, sokkal jobban érzem magam.
8. **Bevor** ich nach Hause gehe, erledige ich noch ein paar Einkäufe.

- Mielőtt hazamegyek, még elintézek néhány bevásárlást.

9. **Nachdem** er das Buch **gelesen hatte**, **hat** er darüber mit mir **diskutiert**.

- Miután elolvasta a könyvet, beszélgetett róla velem.

10. **Seitdem** wir uns kennengelernt haben, sind wir beste Freunde.

- Amióta megismertük egymást, legjobb barátok vagyunk.

Ezeknél a mondatoknál lehetőségünk van az időbeli különbségek kifejezésére nem csak a kötőszóval, hanem a különböző igeidőkkel is. Ezzel az eszközzel leginkább a „**nachdem**” kötőszó esetén élünk. A többi kötőszónál bátran használhatjuk az azonos igeidőket, a szó jelentése elegendő. A „nachdem” esetén fontos arra figyelni, hogy melyik esemény történt előbb, és azt egy igeidővel elcsúsztatni. Ehhez természetesen elengedhetetlen az igeidők ismerete!

További példamondatok a „nachdem” használatához különböző igeidőkben:

1. **Nachdem** ich **gefrühstückt hatte**, **ging** ich zur Arbeit.

- Miután megreggeliztem, elmentem dolgozni.
(*Plusquamperfekt - Präteritum*)

2. **Nachdem** er die Hausaufgaben **gemacht hat**, **spielt** er Videospiele.

- Miután megcsinálta a házi feladatot, videójátékokat játszik.
(*Perfekt - Präsens*)

3. **Nachdem** du den Kuchen **gebacken hattest**, **roch** die ganze Wohnung wunderbar.

- Miután megsütötte a tortát, az egész lakás csodálatos illatot árasztott.
(*Plusquamperfekt - Präteritum*)

4. **Nachdem** sie ihren Abschluss **gemacht hat**, **plant** sie eine Reise.

- Miután befejezte a tanulmányait, tervez egy utazást.
(*Perfekt - Präsens*)

5. **Nachdem** wir die Wohnung **renoviert hatten**, **sah** alles viel besser aus.

- Miután felújítottuk a lakást, minden sokkal jobban nézett ki.
(Plusquamperfekt - Präteritum)

6. **Nachdem** er nach Hause **gekommen war**, **hat** er sofort **geduscht**.

- Miután hazaért, azonnal lezuhanyzott.
(Plusquamperfekt - Perfekt)

7. **Nachdem** sie das Essen **zubereitet hatte**, **warteten** wir auf die Gäste.

- Miután elkészítette az ételt, vártunk a vendégekre.
(Plusquamperfekt - Präteritum)

Szituáció: Képzeld el, hogy vacsora után kimegy sétálni. Először vacsorázol, majd utána méssz sétálni. Ez a cselekvés sorrendje, tehát nem egyidejűség van.

Szórend

Ezek után a kötőszók után mindig mellékmondati szórendet alkalmazunk, vagyis a ragozott ige kerül a mondat végére.

Összegzés

A temporális mellékmondatok segítenek kifejezni, hogy két vagy több cselekvés egy időben történik-e vagy sem. Németül a megfelelő kötőszavak és igeidők használata kulcsfontosságú a pontos jelentés kifejezéséhez, míg magyarul gyakran egyszerűbb igeidőket használunk.

Tipp: Gyakorlás közben figyeld meg, hogyan változik a jelentés a kötőszavak és igeidők változtatásával!

Gyakorlatok

1. Melyik kötőszó illik a mondatba?

1. ___ ich aufstehe, trinke ich einen Kaffee. A. während
2. Wir gingen ins Kino, ___ wir das Abendessen beendet hatten. B. nachdem
3. ___ er nach Berlin gezogen ist, haben wir uns nicht mehr gesehen. C. bevor
4. Sie liest ein Buch, ___ sie auf den Bus wartet. D. wenn
5. ___ du zur Schule gehst, frühstücke! E. seitdem

2. Egészítsd ki a mondatokat a megfelelő kötőszóval: "nachdem", "bevor", "wenn", "während", "seitdem".

1. Ich dusche immer, ___ ich nach Hause komme.
2. ___ er das Studium abgeschlossen hat, arbeitet er bei einer großen Firma.
3. ___ du ins Bett gehst, putze die Zähne!
4. ___ es regnet, bleiben wir drinnen.

5. ___ sie die Nachrichten liest, trinkt sie Tee.
6. ___ dem Unfall fährt er sehr vorsichtig.
7. ___ du einkaufst, mache eine Liste!
8. ___ er den Film gesehen hat, redet er darüber.
9. ___ sie in Deutschland lebt, spricht sie besser Deutsch.
10. ___ ich die Wohnung aufräume, höre ich Musik.

3. Állítsd sorrendbe a mondatrészeket, hogy helyes mondatokat alkoss.

1. nach Hause komme / ich / Nachdem / esse ich Abendbrot
2. ich / während / arbeite / du / an deinem Projekt / arbeitest
3. warte / ich / bevor / ich / mit dir spreche
4. Sie / ins Bett / ist / seitdem / immer / sehr früh / geht / fit / sie.
5. wir / Wenn / den Zug / erreichen / fahren wir nach Hamburg

4. Írd át a következő mondatokat úgy, hogy a zárójelben lévő kötőszót használd!

1. Ich gehe joggen. Ich esse ein Frühstück. (bevor)
2. Er arbeitet im Büro. Er telefoniert viel. (während)
3. Wir haben das Museum besucht. Wir haben eine Pause gemacht. (nachdem)
4. Du kommst nach Hause. Du solltest die Schuhe ausziehen. (wenn)
5. Sie lebt in München. Sie hat viele neue Freunde gefunden. (seitdem)

5. Válaszd ki a helyes kötőszót, és írd be a mondatokba: "nachdem", "bevor", "wenn", "während", "seitdem".

1. ___ ich aufgestanden bin, mache ich mir Frühstück.
2. ___ du das machst, überlege es dir gut!
3. ___ er das Buch gelesen hat, spricht er darüber.

4. ____ sie zu Mittag isst, schaut sie Nachrichten.
5. ____ wir den Vertrag unterschrieben haben, sind wir Partner.
6. ____ es regnet, bleiben wir zu Hause.
7. ____ er umgezogen ist, hat er neue Freunde gefunden.
8. ____ sie den Tisch gedeckt hat, hat sie das Essen serviert.
9. ____ ich lerne, höre ich Musik.
10. ____ wir ausgehen, sollten wir uns schick anziehen.

Megoldások

1. Gyakorlat:

1. B
2. E
3. A
4. C

2. Gyakorlat:

1. wenn
2. nachdem
3. bevor
4. wenn
5. während
6. seitdem
7. bevor
8. nachdem
9. seitdem
10. während

3. Gyakorlat:

1. Nachdem ich nach Hause komme, esse ich Abendbrot.

2. Während du an deinem Projekt arbeitest, arbeite ich.
3. Ich warte, bevor ich mit dir spreche.
4. Seitdem sie sehr früh ins Bett geht.
5. Wenn wir den Zug erreichen, fahren wir nach Hamburg.

4. Gyakorlat:

1. Bevor ich frühstücke, gehe ich joggen.
2. Während er im Büro arbeitet, telefoniert er viel.
3. Nachdem wir das Museum besucht hatten, haben wir eine Pause gemacht.
4. Wenn du nach Hause kommst, solltest du die Schuhe ausziehen.
5. Seitdem sie in München lebt, hat sie viele neue Freunde gefunden.

5. Gyakorlat:

1. Nachdem
2. Bevor
3. Nachdem
4. Während
5. Nachdem
6. Wenn
7. Seitdem
8. Nachdem
9. Während
10. Bevor